

Rasismus - romové, cikáni (soubor textů)

Vložil/a mladez, St, 04/07/2012 - 13:05

Otištěno z Časopisu 1/1998

CIKÁNI JSOU TAKÉ BLIŽNÍ . . .

DÍL PRVNÍ

K Cikánům jsem přišel jako slepý k houslím. Za všechno můžou metodisti. Z ničehož nic se totiž jeden z nich rozhodl, že Cikáni jsou také bližní, a tak šel a seznámil se s nimi. Další metodista (kamarád prvního) se jen tak mezi řečí zmínil, že jde mezi Cikány a jestli nechci jít taky. Neměl jsem po ruce vhodnou výmluvu, a tak jsem šel.

Zavedl mě na Borovského náměstí na Žižkově, kde jsme jen tak postávali, povídali si a občas hráli na kytaru s partou výrostků odhadem od 12 do 20 let. Když už jsem zimou necítil nohy, osvítila mě jedna z mých nemnohých geniálních myšlenek: Proč mrznout tady, když je hned za rohem náš útulný sboreček a v něm teplíčko? Hned příští týden jsme stáli jako koledníci před paní farářkou, která se slitovala nad nezralostí a naivitou našeho mládí, a tak jsou od té doby v jednom kostele ČCE dvě mládeže - "bílá" a cikánská.

Happy end? Ale kdepak. Zvláště ne pro nás (a možná i pro vás), kteří jsme si představovali několik poněkud nahnědlých andílků, kteří na nás budou důvěřivě upínat svá čokoládová kukadla a hlát každé naše slovo. Namísto toho je problém, aby si nás vůbec někdo všiml. Při zpívání si rveme z hrdla hlasivky, aby bylo možno všeobecný řev, dupot a rambajz provozovat alespoň do rytmu. Modlitba vypadá podobně, takže si představte sami sebe jak hulákáte Otče náš, abyste přehlušili konverzaci, která se většinou sestává ze slov označujících mužské a ženské pohlavní orgány a z výrazů, z nichž "ty šmejde" je celkem korektní označení kamaráda. Při programech, pokud vás někdo bere na vědomí, jste konfrontováni s množstvím poznámek a dotazů, které mnohem spíše než k probíranému biblickému oddílu směřují ke karikatuře sexuální osvěty. Když se pak návdavkem z presbytery ztratilo několik drobností a dvě kytary, došla staršovstvu trpělivost a nad dalším osudem našich setkání visel těžký otazník.

K čemu to tedy celé vlastně je? Já sám si tuto otázku pokládám téměř vždy, když odcházím v pondělí večer s pocitem naprosto utahaného pitomce, který se celý večer bavil házením hrachu na zeď a strašně přitom řval. Ale možná to děláme kvůli občasným světlým chvílkám, kdy máme pocit, že nás alespoň někdo poslouchal. Nebo kvůli situacím, kdy se nám někdo přijde vyznat ze svých problémů. A možná kvůli pár otázkám, na které ten druhý skutečně čeká odpověď. Ale možná taky ne. Ale každopádně až za námi někdo přijde jako za odborníky na rómskou otázku, ať nám také napřed poradí, jak to my sami vlastně máme dělat.

DÍL DRUHÝ

Shodou okolností se v této době objevilo pár cikánských dětí i v našem kostele v Č.B. Tři malé skupinky ze tří rodin, každá pod vedením jedné rázné holčičky. Měl jsem právě nedělní školu, a tak jsem je také pozval. Když jsem pro ně přišel před kázáním, spořádaně se zvedli a odkráčeli v zástupu do presbytery. A bylo to. Opakoval jsem si sice cestou někde letmo přečtené poučky o selektivním přístupu, ale zjistil jsem, že je to k ničemu. Jestli přece jen existoval rozdíl, bylo to při vybírání písniček. Děti až dosud nechávaly výběr na mně a sami se přihlásily až po dlouhém přemlouvání. Když ale zjistily, že s Nataškou nebo Marikou nemají šanci, začalo to při poslední sloce vypadat jako na newyorské burze, kde se každý snaží ostatní překřičet svým číslem.

Zajímavé je, že děti přicházejí do kostela zcela spontánně. Rodiče jsem viděl jenom jednou, když se přišli podívat, do jakého že to děti chodí divného kostela. (Cikáni jsou většinou katolíci). Pak odešli, zřejmě uspokojeni, protože jsem je už nikdy neviděl.

Práce pokračuje utěšeně. Děti jsou velmi aktivní při jakékoli činnosti a chodí nejpravidelněji ze všech. Objevovaly se dokonce i v létě, kdy není nedělní škola, a tak jsme pro ně vymýšleli různé alternativní programy, hry a soutěže.

Moje zkušenosti s Cikány (ti, se kterými se znám, se tak nazývají sami) nejsou ani reprezentativní, ani obecné. Nicméně ve své práci nepodléhám žádným iluzím o přizpůsobivosti či asimilaci. Víím, že každá mládež může být poslední, protože se někde objeví něco zajímavějšího. Přesto, anebo právě proto, si myslím, že je třeba nabízet nepodmíněně, z celého srdce, s rizikem velmi pravděpodobných ztrát, a možná i tak trochu bláhově, stejně tak, jako bylo nabídnuto i nám.

D.N.

RÓMSKÉ DĚTI BÍLOU VRÁNOU

Rasismus - romové, cikáni (soubor textů)

Převzato z Katecheze (<https://katecheze.evangnet.cz>)

Českokobudějovický evangelický kostel se nachází v cikánské čtvrti. Kostel stojí vedle domu, z něhož nezdědka vylétne něco z inventáře - jednou tu oknem proletěl i nájemník. Takže jak si můžete představit, brouzdám si to do kostela prostředím nikoliv ukolébaném nudou.

Asi před rokem jsem v kostele potkala Natašu. Jedenáctiletá krásná rómská holčička s bílou mašlí ve vlasech. Zbožně obracela oči k varhanám. Podala faráři ruku, pak si šla slušně sednout do první lavice. Za nějakou dobu přibily tři mladší rómské děti. Všechny nastrojené, vymydlené, pod přísným okem Nataši usazené v lavici.

Díky našim vynalézavým učitelům nedělní školy, ochotným k netradičním přístupům, bývá nyní v kostele třeba i devět rómských dětí. Nedělám si iluze o tom, co jejich rodiče v té době dělají. Nejsou to asi oni, kdo ráno před kostlem češou dětem copánky. Iniciativa zde vychází právě jen od dětí.

Začaly prázdniny, nedělní škola ve sboru není. Škoda, nadějně započatá práce s Rómy asi uhasne, říkám si po cestě domů z kostela. A pak je potkávám. Nataša v čele, za ní houf slušných dětí.

Všechny mě s požitkem zdraví. Sbíráám odvahu jedno dítě pohladit po hlavě, což bych určitě udělala s "bílými" dětmi. Nejde to, někdo to vážne. Kde je problém? V Rómech? Nebo snad v nás?

Olga Pikousová

Autor: Pikousová, Olga

Autor: D.N.

Rok vzniku: 1998

- [Společnost](#)
- [Podklad pro tematický program](#)
- [Dorost](#)
- [Konfirmace](#)
- [Mládež](#)
- [15 minut](#)
- [30 minut](#)
- [60 minut](#)
- [Na počtu nezáleží](#)

Odkaz na zdroj: <https://katecheze.evangnet.cz/programy/rasismus-romove-cikani-soubor-textu>